

I Trobada de l'Ecosistema local contra l'abandonament educatiu prematur

Ajuntament de Santa Coloma

Informe de resultats

Desembre de 2023

1- Presentació

L'ajuntament de Santa Coloma, des de fa anys que està treballant per combatre l'abandonament escolar prematur (AEP).

Així, després de l'estudi sobre l'abandonament escolar prematur que es va fer a la ciutat l'any 2018 i després del rendiment de comptes de les accions que s'havien portat a terme en aquest temps, els diferents agents van expressar la voluntat de treballar en xarxa per combatre aquest abandonament.

Per aquest motiu , l'Ajuntament de Santa Coloma, a través del Servei d'Educació, Infància i Joventut, ha organitzat una primera trobada de l'Ecosistema local contra l'abandonament escolar prematur en la que han participat diferents serveis de l'Ajuntament, entitats i instituts del municipi.

L'objectiu de la trobada era posar en contacte els diferents agents educatius i començar a assentar les bases per aquest treball compartit.

La jornada va tenir lloc el passat 30 de novembre al Centre Cívic Riu i van participar més de 40 professionals i referents.

A continuació es recullen els resultats del treball realitzat.

2- Organització de la trobada

Els objectius de la trobada eren:

- Posar en contacte els diferents membres que treballen en l'àmbit de l'Abandonament escolar prematur i potencials membres de la Xarxa
- Compartir les diferents necessitats i inquietuds que tenen de l'AEP i valorar quina/es d'aquestes té sentit treballar-les en el marc de la Xarxa
- Activar i motivar els membres de la Xarxa i fer una proposta de com volen treballar a partir d'ara.

La jornada es va estructurar a partir de diferents dinàmiques amb objectius diversos:

Dinàmica d'acollida

Benvinguda i presentació de la jornada a càrrec del Servei d'Educació, Infància i Joventut de l'ajuntament

Dinàmica de presentació dels participants (INDIC)

Treball en grups:

- Els nostres valors
- L'escenari desitjat

Pausa-cafè

Treball en grups

- Què podem fer com a Xarxa

Plenari de conclusions

Dinàmica de tancament

Valoració i cloenda

Dinàmica d'acollida

A mesura que els i les participants anaven arribant se'ls va convidar a identificar en un mural quin és el nom del seu servei i què coneixien dels altres membres. L'objectiu era visualitzar que en l'AEP treballen diferents agents en diferents àmbits.

Treball en grups

Els valors de la Xarxa

Els i les participants havien de triar en grups, els 5 valors més importants que han d'orientar el treball de la Xarxa d'entre un recull de valors que es van facilitar. Tot seguit es van compartir en plenari.

**Compartim i
definim
l'escenari
desitjat de la
xarxa d'aquí 4
anys.**

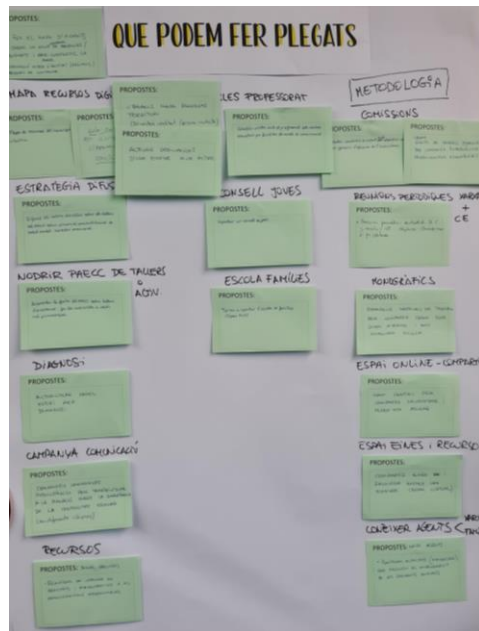

Es va demanar als participants que identifiquessin l'escenari desitjat de la Xarxa a 4 anys vista. Es tracta de visualitzar on volem arribar i com ens agradaria estar en un escenari proper i caracteritzar allò que ens agradaria assolir en un futur proper.

Què podem fer com a Xarxa

En aquesta darrera reflexió les persones participants van formular propostes d'actuació que hauríem de fer com xarxa per poder avançar cap a l'escenari desitjat

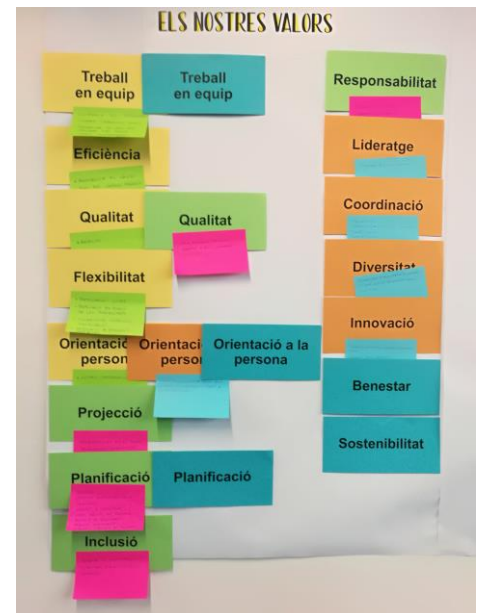

3. Síntesi de resultats

3.1 Els valors de la xarxa

A continuació es recullen els valors que cal preservar en el treball de l'Ecosistema local contra l'AEP

- **Orientació a la persona:** evitar una mirada paternalista, treballar de manera transversal entre els diferents agents per donar un acompanyament integral a les persones joves de manera coordinada.
- **Treball en equip:** Establir rols determinats, crear sinèrgies reals i treballar en comú per arribar més enllà tot creant engranatges.
- **Qualitat, responsabilitat i eficiència:** Treballar a partir de l'anàlisi, l'ètica, i l'eficiència i eficàcia com a garantia d'èxit, amb paràmetres de benestar. Treballar des de la responsabilitat: compromís, diligència, serietat i amb perspectiva de perdurabilitat en el temps, permanència i sostenibilitat.
- **Planificació i coordinació:** Definir objectius, assignar responsabilitats, fer un calendari, accions a realitzar, crear equips de treball, plantejar accions de seguiment, definir indicadors, fer una diagnosi i accions de millora. Treballar amb transparència, amb informació ben estructurada i compartida.
- **Flexibilitat:** Possibilitant diverses maneres de participar; participació lliure, participació en funció de les possibilitats, mecanismes alternatius de comunicació, implicant a diferents persones.
- **Inclusió i diversitat:** Fomentar la participació d'entitats i organitzacions diverses. Conèixer tota la diversitat de la ciutadania per poder detectar les persones "beneficiàries" de la xarxa
- **Innovació:** Els problemes persistents i emergents necessiten de solucions noves. Compartir bones pràctiques
- **Lideratge:** grup motor de la xarxa que lideri

3.2 On volem arribar

Com a Ecosistema local contra l'abandonament escolar prematur es van plantejar diferents fites i objectius a treballar ens els propers anys. La idea era identificar l'horitzó desitjat en l'àmbit de l'abandonament escolar prematur.

- **Reduir l'Abandonament Escolar Prematur**

Un dels objectius principals és que les línies que es desenvolupin tinguin un impacte en la reducció de l'AEP i que per tant en un futur proper els índexs d'abandonament escolar s'hagin pogut reduir.

- **Tenir un bon coneixement dels diversos agents i els circuits de derivació**

És necessari que les persones professionals coneguin els diferents recursos i com es pot derivar per tal de poder orientar a les diferents persones que s'adrecen als serveis segons les seves necessitats i situacions socio-familiars. A més a més, és necessari tenir coneixement de les diferents entitats i persones implicades del territori.

- **Disposar d'un diagnòstic actualitzat**

Seria desitjable poder treballar a partir d'una diagnòstic actualitzat sobre l'abandonament i que a l'hora de fer aquest diagnòstic s'incorporés la veu de les persones destinatàries.

- **Orientació i acompanyament amb una mirada més àmplia**

En els propers anys caldria millorar els processos d'orientació i acompanyament que es fa a les persones joves i entendre l'orientació en sentit ampli; educativa, laboral i emocional i sobretot promocionar-la en edats primerenques i que vagi més enllà de l'orientació acadèmica.

- **Consolidar el treball de prevenció amb famílies**

Establir mecanismes d'aproximació a les famílies i evidenciar la necessitat de la continuïtat escolar. Fer acompanyament i suport a les famílies entorn a l'AEP.

- **Generar vincles amb docents**

Les persones docents són imprescindibles per a combatre l'AEP, és per això que es veu necessari la generació d'eines i formació per al professorat i docents. En un futur proper seria desitjable haver estat capaços d'establir més vincles i eines de suport al professorat.

- **Disposar d'una millor oferta i alternatives formatives**

Disposar d'una oferta formativa ocupacional que sigui variada i motivadora per als i les joves i no es quedin fora del sistema formatiu. De la mateixa manera canalitzar aquells que es quedin fora del sistema educatiu cap a altres iniciatives formatives, Per això cal tenir en compte que de juny a setembre és un període inhàbil on el/la jove no se sent acompanyada.

- **Incorporar a la Xarxa a entitats que facin de mediadores culturals**

En els propers anys caldria treballar per aconseguir incloure a l'Ecosistema a entitats que fomentin la integració racial i que puguin actuar com a mediadors/es amb determinades comunitats..

- **Promocionar la limitació de l'ús de les tecnologies**

Hi ha força preocupació entorn a l'abús de l'ús de les tecnologies i com això afecta a l'abandonament escolar. Alguns centres educatius i entitats de lleure ja estan implementant algunes mesures en aquest sentit. Caldria treballar en els propers anys per tal d'aconseguir una limitació en aquest ús.

- **Identificar i reivindicar més recursos**

Identificar els recursos necessaris per a reduir les desigualtats i alhora dotar als centres educatius de més recursos humans (TIS, educadors socials, etc.).

- **Millorar la convivència als centres educatius**

Seria desitjable millorar la convivència dins dels centres educatius per afavorir el benestar emocional dels i les joves.

- **Metodologia: la xarxa**

Garantir que l'ecosistema local contra l'abandonament escolar prematur tingui grups de treball i que funcioni durant algun temps (tingui perdurabilitat en el temps).

3.3. Què podem fer com a xarxa

Una vegada definit l'escenari desitjat pels propers anys, es van identificar propostes d'actuació

- **Elaborar un mapa de recursos i agents**

Es proposa fer un mapa d'agents, una guia de recursos per lluitar contra l'abandonament escolar prematur que estigui actualitzada i sigui intuïtiva. Aquesta guia hauria de ser digital però sense tancar-se a altres formats que permetessin arribar a una diversitat de població. A més a més, aquesta guia hauria de permetre activar derivacions d'una entitat a una altra.

- **Enfortir vincles amb el professorat**

Establir vincles amb el professorat dels centres educatius per facilitar canals de comunicació. Serà important fer trobades amb els centres educatius tenint en compte els diferents perfils (qui està sensibilitzat i qui no). També caldrà fer una prèvia per tal de veure quines necessitats té el professorat i com podem generar sinèrgies de treball.

- **Sensibilitzar a les famílies**

D'una banda es va proposar recuperar l'escola de famílies (Espai FILS) i de l'altra es va proposar saber quines entitats treballen amb famílies i fer una trobada per compartir estratègies sobre com arribar a les famílies. Més endavant es podria fer

un espai de treball amb famílies per a generar un espai de sensibilització entorn a l'AEP.

- **Actualitzar la diagnosi**

Actualitzar les dades de l'estudi sobre l'Abandonament Escolar Prematur que va dur a terme l'Ajuntament per tal de partir d'un anàlisi acurat i realista. En aquest sentit es proposa que ho faci el propi Ajuntament.

- **Fomentar tallers o activitats**

Fer difusió als centres educatius sobre els tallers del PAEC sobre prevenció, sensibilització de la salut mental i el benestar emocional. Alhora augmentar l'oferta de la PAEC sobre tallers d'orientació i fer-los extensibles a edats més primerenques.

- **Comunicació i difusió**

Dur a terme campanyes publicitàries per sensibilitzar a la població sobre la importància de la continuïtat escolar en diferents idiomes per arribar a població d'origen divers. Aquesta línia hauria de ser transversal i es podria generar un grup de treball específic.

- **Cercar recursos**

Realitzar un informe de resultats i presentar-los a les administracions responsables per tal de poder sol·licitar recursos.

- **Impulsar un consell de joves**

Impulsar la creació d'un consell de joves

3.4. Com ens podem organitzar?

- Establir **comissions de treball o grups de treball específics** amb objectius concrets, per tal de compartir experiències i desenvolupar estratègies. D'aquesta manera es podrà garantir l'eficàcia de l'ecosistema
- Fer **reunions periòdiques de l'ecosistema** o la xarxa que incloguin als centres educatius, la periodicitat que s'estableix és **una vegada al trimestre** amb independència de poder generar altres espais com comissions o grups de treball.
- Establir **comissions de treball per compartir casos** que duem a terme i ens coneguem millor. Establir **monogràfics específics** per debats o propostes concretes.
- Generar **un espai on-line per compartir eines i recursos** i que alhora serveixi per posar en comú possibles estratègies i necessitats concretes.
- **Planificar activitats presencials que facilitin el coneixement** de les diferents entitats i agents.

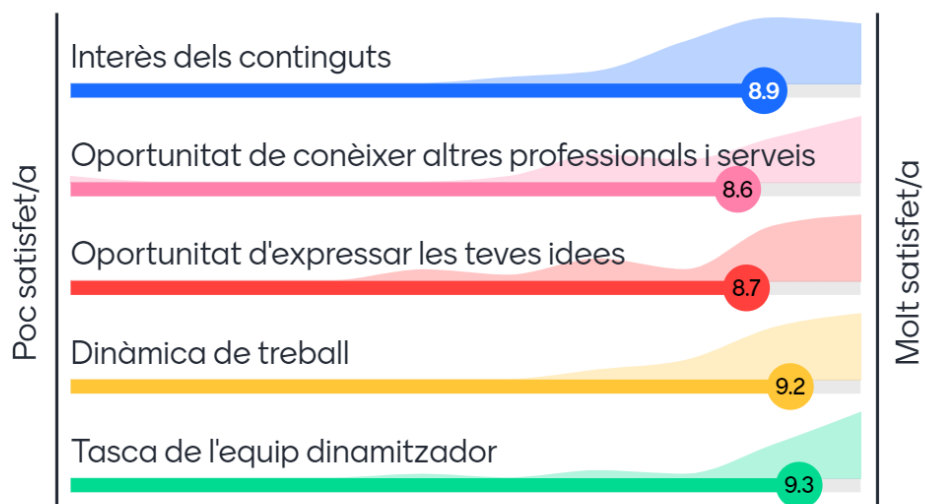
4. Valoració de la trobada

Les participants a la trobada van poder valorar diferents aspectes de la jornada amb l'ajut de l'aplicació Mentimeter

Què t'ha semblat la trobada?

Com valoreu la trobada?

4. Annex: coneixement de les entitats i serveis

Salut pública - Programa salut i escola - Està a tot arreu: taula de salut mental de santa coloma i “emociona’t”
Institut Puig Castellar
CNL L’heura - Cursos de llengua catalana gratuïts pels nivells més inicials
Xarxa Joves - Bones sinèrgies, treballen amb joves amb problemes en salut mental. - Molt professionals. Atenen joves amb problemàtica de salut mental
Hospital de dia adolescents
Grameimpuls Formació - Formació i inserció - Tot tipus de formacions i inserció - Formació, acompanyament a la recerca de feina, orientació laboral, emprenedoria - Oportunitats per persones de totes les edats i perfils d’ocupabilitat
EOI Santa Coloma
The Corner
CFA Singuerlin - Ajuda als joves a obtenir el graduat o accedir a cicles formatius - Formació d’adults - Recurs formatiu per a joves i adults que consisteix en continuar itineraris formatius
TAU FORMAR
Menuda Ciba - Servei totalment essencial de suport, cracks! - Activitats molt maques i cuidades per a les més petites - Servei d’acollida per a infants imprescindible per a facilitar la conciliació - Referent de Santa coloma pel tractament de les violències masclistes. Prevenció i sensibilització
ELIC Servei educatiu - PEE hi treballa molta gent diferent. SOAC treballen molt bé. EAP van sempre desbordats.
CRP Servei educatiu
Centre de formació d’adults Fondo
Ocell de foc - Acompanyament emocional i psicològic i xerrades a grups - Projecte molt nou amb joves. Molta empenta!

- És un programa per a treballar la salut mental entre joves i té presència en molts territoris - És un projecte nou i molt potent que ofereix diversos recursos per a joves amb l'objectiu d'ampliar oportunitats i millorar la seva situació actual - Equip potent, treballen amb joves fent grups dinàmics i d'oci. Fa menys d'un any que es troben al territori però fan molt bona feina d'acompanyament als joves - Recolzament a la salut mental dels joves per ajudar a gestionar les seves emocions
Fundació Germina - Treballen amb adolescents fent acompanyament acadèmic i altres. Fem servir aquest recurs i funciona bé - Treball amb joves, acompanyament socio-educatiu. Bon aliat comunitari - Acompanyament a famílies i infants en situació de risc.
Servei d'esports
Xarxa de valors
Escola municipal de música Can Roig i Torres
EAP Servei educatiu - Equip d'assessorament Psicopedagògic. Assessorament als centres educatius. Atenció a la diversitat. Detecció i seguiment de casos - Recurs insuficient per a l'institut que ens ajuda molt i gestiona recursos del departament - Assessorament, suport i detecció
La CIBA
Institut Terra Roja
Servei de convivència - Molt bona feina de cohesió
Educació, infància i joventut - Planificació educativa, orientació i seguiment, pla educatiu d'entorn i la millor festa de la infància - Servei d'atenció i orientació. Itineraris formatius - SOAC: oficina de l'ajuntament que treballa amb orientació dels centres educatius. Itineraris per a la postobligatòria. L'Anna és una gran professional. - PEE: com a ELIC, gestionen les activitats. L'equip encapçalat per l'Adriana és molt diligent
Serveis socials bàsics
Fundació tallers
Ass TDAH -Som associació formada per mares i pares que tenim fills/filles afectats de TDAH (com a mínim) i l'entitat va dirigida a mares, pares i familiars d'afectats per informar del trastorn, oferir recursos, acompanyament, suport, etc. A vegades centrem el problema en la persona afectada quan moltes vegades som nosaltres els que ens

hem de formar per saber acompanyar en cada etapa de la seva vida.

Institut Les vinyes

- Bones coordinacions i implicació per a la salut mental

Associació TDAH

-Som associació formada per mares i pares que tenim fills/filles afectats de TDAH (com a mínim) i l'entitat va dirigida a mares, pares i familiars d'afectats per informar del trastorn, oferir recursos, acompanyament, suport, etc. A vegades centrem el problema en la persona afectada quan moltes vegades som nosaltres els que ens hem de formar per saber acompanyar en cada etapa de la seva vida.

CRJ Mas Fonollar / CRIJ Rellotge XXI

Casal dels Infants

Acompanyament a infants, adolescents, joves i famílies. Treballant per la prevenció de situacions de risc per diferents territoris de Catalunya.